

COVID-19 käitumisjuhend avalike ja kultuuriürituste korraldajatele ning kultuuriasutustele

Versiooni kuupäev: 24.11.2020

Käesolev juhend on tugimaterjal organisatsioonidele ja asutustele, kes korraldavad avalikes kohtades ja avalikkusele mõeldud üritusi ja koosviibimisi. Nimetatud ürituste hulka kuuluvad näiteks avalikkusele avatud kaubandusüritused, kinoseansid, etendused, kontserdid ja konverentsid, laadad, festivalid, samuti on võimalik samadest põhimõtetest lähtuda kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu istungite pidamisel, isikute vabatahtlike ühenduste üldkoosolekute pidamisel jms.

Juhend lähtub Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020 korraldusest nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud liikumisvabaduse ning avalike koosolekute pidamise ja avalike ürituste korraldamise piirangud“ (väljavõtteid korraldusest vt lisa 1), Vabariigi Valitsuse 12.11.2020 tehtud korralduse 282 muutmise korraldusest nr 411 ning 23.11.2020 tehtud korralduse 282 muutmise korraldusest nr 417.

Vabariigi Valitsuse korralduste terviktekstid on kättesaadavad siit:

Nr 282: <https://www.riigiteataja.ee/akt/319082020001>

Nr 342: https://www.kriis.ee/sites/default/files/eriolukord/vv_20324k.pdf

Nr 411: <https://www.riigiteataja.ee/akt/312112020005>

Nr 417: https://www.kriis.ee/sites/default/files/eriolukord/vv_20417k.pdf

Korralduse 417 seletuskiri on kättesaadav siit:

https://www.kriis.ee/sites/default/files/eriolukord/sel_vv_20417k.pdf

Juhend on jagatud kolmeks osaks:

- 1) Üldised nõuded kultuuri- ja avalike ürituste korraldamisele ja kultuuriasutustele;
- 2) Suunised ja soovitusel teemade kaupa (nt töötajate tervishoid, ohutus);
- 3) Suunised ja soovitusel ürituste liikide kaupa.

Infoks ka COVID-19 käitumisjuhend muuseumidele ja näituseasutustele:

<https://drive.google.com/file/d/1N73i5Cvb3omFPVAYnqVF81175CCMj10c/view>

COVID-19 on viirusnakkus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt kontaktis nakkusohtliku inimesega. Saastunud pindadel hävib viirus puhastamisel ja desinfitseerimisel.

Ettevalmistamisel tekkivate lisaküsimuste puhul on võimalik konsulteerida kohaliku omavalitsuse üksuse, Terviseameti ning Kultuuriministeeriumiga.

Juhendit täiendatakse vastavalt piirangute leevendamisele või tingimuste muutmisele.

1. Üldised nõuded kultuuri- ja avalike ürituste korraldamisele ja kultuuriasutustele

Avalikes siseruumides viibijaid **peavad kandma kaitsemaski**. Nimetatud kohustus ei laiene alla 12-aastastele lastele või juhul, kui maski kandmine ei ole tervislikel põhjustel, erivajaduse, töö või tegevuse iseloomu tõttu või muid olulisi põhjuseid arvestades võimalik.

Maskide kättesaadavuse tagab korraldaja, kes võib omalt poolt maske jagada, müüa või paluda osalejatel üritusele tulles need endale eelnevalt soetada.

NB! Maskina on käsitletavat nii visiirid, meditsiinilised maskid, poest ostetavad korduvkasutatavad maskid, ise valmistatud maskid või kaelussallid, mis püsivad nina ja suu ees, kui need ette tõmmata.

Lubatud on avalikud üritused (teatrietendused, kontserdid, kinoseansid, festivalid, rahvakultuurisündmused, laadad, konverentsid jne), k.a. nii ühe- kui mitmepäevased ettevõtmised, mille raames võib toimuda eraldi üritusi (sh eri kohtades üheaegselt), milles vastavalt koha tüübile on järgmised piirarvud:

- Ilma statsioonarsete istmeteta ruumis	kuni 250 inimest
- Statsioonarsete istekohtadega ruumis, <u>kuni 27.11</u>	kuni 750 inimest
- Statsioonarsete istekohtadega ruumis, <u>alates 28.11</u>	kuni 400 inimest
- Välitingimustes	kuni 500 inimest

NB! Statsioonarsete istekohtadena käsitletakse püsivalt ruumi ettenähtud istekohti, mis on nummerdatud või muul viisil märgistatud ja alaliselt publikule või osalejatele kasutamiseks määratud. Sealjuures peetakse silmas ka istekohti, mis on põhiplaani või muu sarnase püsiva lahendusega ruumi määratud, kuid mida vahetatakse istekohtadeta pörandaala vastu samas toimumiskohas muude ürituste läbiviimiseks.

Sealjuures ei tohi ühel üritusel osalejad (vastavalt üritusel osalejate piirarvudele) kokku puutuda teisel üritusel (sh sama ürituse alaüritused erinevates toimumispaikades) osalejatega ürituste toimumise ajal, nende vahel, enne ning pärast.

Siseruumides tohib päevas suurema osalejate arvuga kui ülalmainitud piirarvud üritusi korraldada juhul, kui üritus toimub paralleelselt erinevates ruumides, millel ei ole ühiselt kasutatavat pinda ega õueala ja millel on eraldi sisse- ja väljapääsud ning üheski ruumis ei ole rohkem kui lubatud piirarv inimest.

NB! Esinejaid ja korraldajaid ei arvestata küllastajate või osalejate arvu hulka, kui on tagatud, et esinejad ja korraldajad ei puutu küllastajatega vahetult kokku, va lühikontaktid nagu pileti kontrollimine, riiete hoiule võtmine jmt.

Tallinnas, Harjumaal ja Ida-Virumaal laieneb **alates 28.11.2020** lisaks juba varem kehtinud mittestatsioonarsete istekohtadega ruumidele nüüd ka statsioonarsete istekohtadega ruumides toimuvatele avalikele koosolekutele, avalikele üritustele, sealhulgas konverentsidele, teatrietendustele, kontsertidele ja kinoseanssidele ruumi **50% täituvuse piirmäär** ning küllastajad tuleks üritusel paigutada võimalikult hajutatult. **Mujal Eestis** toimuvatele avalikele üritustele kohaldub jätkuvalt kuni 50% täituvuse piirmäär ainult ilma statsioonarsete istekohtadeta ruumis.

Väljaspool statsionaarsete istekohtade ala võivad koos viibida ja liikuda **kuni 2 isikut**, hoides teistest vähemalt **kahemeetrist vahemaad**, välja arvatud koos liikuvad või viibivad perekonnad või juhul, kui nimetatud tingimusi ei ole mõistlikult võimalik tagada. Teenuse osutaja peab tagama klientidele võimaluse tingimusi täita ning hoolitsema selle eest, et inimesed oleks väljaspool istekohtadega ala hajutatud (nt garderoobis ja kohvikus jmt).

Lisaks peab ürituse korraldaja tagama **desinfitseerimisvahendite olemasolu** ning desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt.

Toitlustus- ja meelelahutusasutused peavad sulgema kohapeal viibivatele külastajatele oma ukсед **südaööst kuni kella 6-ni hommikul**. Toidu kaasamüük ja -ost jääb lubatuks. Üle südaöö tohivad oma ukсед klientidele avatuks jätta statsionaarsete istekohtadega kultuuriasutused, näiteks teatrid, kinod, kontserdisaalid.

Huvihariduse- ja tegevuse, täiendkoolituse, täiendõppe ja muuseumide haridusprogrammide läbiviimisel hakkab Tallinnas, Harjumaal ja Ida-Virumaal kehtima **grupipiirang 10 inimest**. Eelnimetatud tegevuste korral peab olema tagatud osalejate arv kuni 10 inimest rühmas, nii tegevuse ajal kui ka selle järel (nt koridoris) ei tohi eri 10-liikmelistesse rühmadesse kuuluvad isikud omavahel kokku puutuda ning siseruumides tuleb kanda maski. Sarnaselt teiste avalike teenustega, peab ka huvitegevuse ja täiendkoolituse ning täiendõppe läbiviimisel teenuse osutaja tagama desinfitseerimisvahendite olemasolu ning desinfitseerimisnõuete täitmise Terviseameti juhiste kohaselt. Lisaks tuleb ühiskasutatavad asjad desinfitseerida pärast igakordset kasutamist.

Avalikud üritused, mille osalejatele kehtestatud **tingimused võivad erineda** eelpool nimetatust, on lubatud järgmistel tingimustel:

1. Tegemist on ülekaaluka ühiskondliku või riikliku huviga üritusega;
2. ürituse toimumise asukoha kohaliku omavalitsuse üksus on esitanud seisukoha tegevuse elluviimise osas;
3. Terviseamet on esitanud arvamuse ürituse korraldaja poolt COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamiseks koostatud riskide maandamise plaani sobivuse kohta.

Avalike sündmuste puhul, mille osas annab loa kohaliku omavalitsuse üksus, jääb viimane otsus kohaliku omavalitsuse üksuse kanda. Kohalikul omavalitsuse üksusel on õigus vastavalt vajadusele piiranguid kitsendada.

NB! Tegemist on prognoosiga. Kui epidemioloogiline olukord ei ole avalike ürituste korraldamiseks soodne, siis ei ole eeltoodud osalemisspiirangute leevendamist võimalik rakendada.

Kõik olulised üldjuhendid (puhastus, toitlustus, haigestumine viirusesse töökohal jm) leiab Terviseameti kodulehelt: <https://www.terviseamet.ee/et/koroonaviirus/koroonaviiruse-haigus-covid-19-trukised-ja-juhendmaterjalid>

Soovitame laadida oma **telefonidesse HOIA rakendus**: <https://www.hoia.me/>

Palume korraldajatel jagada infot HOIA rakenduse ning muude meetmete kohta.

Kampaania materjalid leitavad siit: <https://www.kriis.ee/et/koroonaviiruse-trukised>

2. Suunised teemade kaupa

Töökorraldus

- Korraldaja teeb töötajate isikukaitsevahendite valiku riskianalüüsi põhjal, hinnates töötajate riskirühma kuulumist ja töö eripära. Riskianalüüsis hinnatakse töökeskkonnast tulenevaid riske (sh ka nakkusohtu) ning meetmeid nende riskide maandamiseks.
Vt ka juhendit, kuidas teha riskianalüüsi töötajate ohutuse kaitsmiseks:
<https://www.tooelu.ee/et/tootajale/tookeskkond/Tookeskkonna-ohutegurid/Bioloogilised-ohutegurid/Koroonaviirus-kui-bioloogiline-ohutegur>
- Võimaldada kaugtööd kõigile töötajatele, kelle töö iseloom selleks sobib.
- Koosolekute pidamisel eelistada elektroonilisi sidevahendeid. Kui see pole võimalik, siis:
  - peaksid koosolekul osalejad hoidma teineteise vahel mõistlikku distantsi. Vältida kätlemist jmt otseseid kontakte;
  - peaksid koosolekul osalejad kandma maski;
  - koosolekul viibijad peaksid järgima head respiratoorset ja kätehügieeni;
  - võimalusel hoida ukсед avatuna, et vältida ukse linkide katsumist.

Ohutus

- Ürituse korraldaja tagab turvateenistujate või abipersonali olemasolu üritusel piisavas ulatuses, kindlustades ürituse iseloomu ja küllastajate arvu silmas pidades võimekuse kontrollida käitumisjuhendis kirjeldatud nõudeid.
- Sündmuse korraldaja tutvustab turvateenuse pakkujatele või abipersonalile käesoleva juhendi põhimõtteid, sealhulgas nõudeid isikute terviseohutuse tagamiseks.
- Turvatöötaja suhtleb haigussümptomeid omava ürituse küllastajaga mõistvalt, tutvustades talle rahulikult sündmuse küllastamise tingimusi ja (eelnevalt korraldaja poolt kehtestatud) eeskirju ning olulisust tagada antud olukorras nakkusohutus nii talle kui kõigile üritusel osalejatele.
- Korraldajal, turvatöötajal või muul läbiviidava tegevuse eest vastutaval isikul on õigus vaid äärmisel vajadusel ning ilmselgete haigusnähtudega isik ürituselt ära saata (kooskõlas kehtestatud küllastamise tingimuste ja eeskirjadega). Korraldajal on vaid isiku nõusoleku korral õigus mõõta kehatemperatuuri kontaktivaba termomeetriga. Kuidas ning milliste sümptomite puhul reageerida, leiab ülevaate Terviseameti koostatud juhendist (käesoleva juhendi lisa 2).
- Ürituse korraldaja tagab tugipersonali, sealhulgas turvateenistujate ja abipersonali poolse esmaste kaitsevahendite korrektse kasutamise (prillid, maskid, kindad).

Ettevalmistus

- Sündmuste korraldajad koostöös sündmusteks sobivate ruumide ja alade rentijaga arvutavad vastavalt kasutuses olevatele ruutmeetritele või sisetingimuste korral ruumide tehniliste nõuetele (ruumide korral kuni 50% täituvuse ja distantsi hoidmise võimalustest tulenevalt) välja maksimaalse isikute koguarvu ja tagavad piirangute täitmise va siseruumides, kus on statsionaarsed istekohad.
- Korraldaja teavitab küllastajaid pileti ostmisel ja broneerimisel ning küllastaja sisenemisel, et üritusele/ asutusse ei ole lubatud need, kes on viimase 14 päeva jooksul haigestunud COVID-19-sse või olnud kontaktis kinnitatud COVID-19 haigestunuga või kellel on respiratoorse nakkushaiguse sümptomid (näiteks palavik, kuiv köha, hingamisraskused). Täiendavalt teavitab

korraldaja küllastajaid pileti ostmisel, broneerimisel ja ürituse alale sisenemisel, et respiratoorsete nakkushaiguse sümptomitega inimesed võidakse ürituselt saata koju. Korraldaja ei pea üritusel teostama osalejate meditsiinilist kontrolli, kuid tagama Vabariigi Valitsuse korralduse täitmise ning haigustunnustega inimeste koju saatmise või raskete haigustunnuste puhul kiirabi kutsumise.

- Korraldaja teavitab piletiostjat pileтите ümbervahetamise või tagasiostmise tingimustest ja võimalustest, kui piletiostja on sunnitud tervislikel põhjustel osalemisest loobuma.
- Korraldaja tagab samas ruumis toimuva kahe erineva sündmuse vahel vajaliku aja (vähemalt 1 tund) puhastus- ja desinfitseerimistööde ning ventileerimise jaoks. Siseruume tuleb puhastada igapäevaselt enne ja pärast ürituse vm kogunemise toimumist.

Osalejate ohutus

- Sündmusel osalejaid tuleb sündmuse küllastamise tingimustest ja eeskirjadest teavitada nii piletimüügil, broneerimisel kui ürituse alale sisenemisel. Teavitust teha asutuse/korraldaja erinevate kanalite kaudu: veebilehel ja sotsiaalmeedias, nii tekstina kui ka piktogrammidenas asutuses kohapeal, s.h välisustel, piirdeaedadel.
- Riskirühma kuuluvatel isikutel (vanemaealised ja kroonilisi haiguseid põdevad inimesed) võimalusel vältida sündmustel osalemist. Soovituse täitmise eest vastutab eelkõige iga inimene ise, hinnates enese tervislikku seisukorda.
- Piletimüük tuleb võimalikult suurel määral viia internetipõhisele eelmüügile ning tagada maksimaalselt võimalust tuvastada tegevuses osalevad isikud ning nende istekoht tegevuse toimumise ajal. Nimetatud meetmed on vajalikud olukordadeks, kui tegevuses on osalenud COVID-19 positiivne isik ning on vajadus selgitada välja tema lähikontaktid. Kui eelmüügi süsteem pole võimalik, viia sisse võimalikult palju kontaktivabu maksemeetodeid (nt viipemakse, mobiilimakse, QR-koodiga mTasku makse).
- Võimalusel registreerida üritusel osalejad. Selleks kasutada eelistatult elektroonset eelregistreerimist või selle võimaluse puudumisel registreerida osalejad koha peal.
- Tagada võimalikult kontaktivaba, minimaalsete järjekordadega ning ohutu distantsiga pääsmete kontroll sissepääsul. Korraldada töö nii, et küllastajatel on järjekorras võimalik hoida distantsi ning tulla vajadusel piletimüüjale, -kontrolörile lähemale vaid piiratud ajaks. Kasutada põrandal või maapinnal tähistusi, infosilte või avalikel üritustel täiendavaid piirdeid distantsi hoidmiseks (vabas õhus vastavalt võimalustele tõkendid, suunaviidad).
- Publikule selgete juhiste tagamiseks korraldaja nummerdab või määratleb mõnel muul üheselt mõistetaval viisil istekohad ja inimeste liikumissuunad määratud istekohtadele või tagab inimeste paiknemise n-õ erinevates tsoonides publikualal (vastava märgistusega piletil), et vältida inimeste kogunemist (sh ühiskasutatavates ruumides).
- Korraldajad tagavad osalejatele võimalused käte desinfitseerimiseks (vähemalt väljaspool WC ust ning ürituse alale või ruumi sisenemisel ja väljumisel) ja pesuks. Lisaks asetada käte desinfitseerimisvahendid küllastajate liikumisteede nähtavasse kohta. Kindlasti peaksid desinfitseerimisvahendid olema (järskude) treppide juures, mille puhul on käsipuust kinnihoidmine vältimatu, samuti toitlustuse pakkujate juures.
- Korraldaja varustab sündmuse territooriumi piisava mahutavusega, kontaktivabalt avatavate ning lihtsasti tühjendatavate prügikastidega ning tagab publiku arvust lähtuvalt piisava hulga tualette. Korraldaja tagab tualettide regulaarse koristamise (sh ürituse ajal) ning voolava vee, seebi, käte kuivatamiseks paberrätikute ja jalaga avatava jäätmekonteineri ürituse alal. Paigaldada vastavad piltjuhised desinfitseerimis- ja pesukohtade juurde.
- Ühiskasutatavaid ruume ja sagedasti katsutavaid pindasid (sh kaardimakseterminali klaviatuur, müügikassa, kuvar, klaviatuur jm müügikohtade aparatuur, WC inventar) märgpuhastada iga 2-4 tunni järel.
- Sündmuse toimumise paiga sissepääs avada piisava ajavaruga lähtuvalt prognoositavast publiku hulgast (vähemalt 30 minutit enne ürituse algust), et tagada küllastajate reeglitele vastav

sisenemine, sh distantsi hoidmise võimalus. Võimalusel kasutada inimeste saabumise ja lahkumise ajastamist määrates piletil kindel saabumisaeg, korraldada inimeste ruumidest või ürituse alt lahkumine ridade, sektorite kaupa või muu süsteemi abil.

- Toitlustamisel ja alkoholimüügil lähtuda tingimustest, mis sel perioodil toitlustussektorile rakenduvad. Korduvkasutatavaid nõusid (sh joogikõrsi) tuleb enne taaskasutamist pesta hoolikalt kõrgel temperatuuril.
- Paigutada kõik teenused (toitlustus, infopunkt jm) ürituse alal võimalikult hajutatult, et osalejatel oleks võimalikult vähe põhjust üksteise lähedal seista.
- Kui asutusel on riidehoid, siis mõelda läbi selle kasutamise kord. Lubatud on nii teenindajaga kui ka iseteenindusega garderoob. Korraldaja peaks tagama, et garderoobis oleks desinfitseerimisvahendid ja ei tekiks järjekordi. Garderoobitöötaja peaks kasutama kaitsekindaid ning vajadusel ka maski ja regulaarselt pesema või desinfitseerima käsi.
- Suurendada vajadusel lähtuvalt ürituse või asutuse riskianalüüsist turvatöötajate või abitöötajate arvu.
- E-poe olemasolul soodustada selle kasutamist alternatiivina füüsilisele poele.

Töötajate ohutus

- Jälgida töötajate tervist, sh kõigi üritusega seotud teenusepakkujate tervist.
- Võimaldada töötajatel regulaarset kätepesu vee ja seebiga, vähemalt iga 2 tunni järel. Soovitatav on pakkuda käte kreemitamise võimalust.
- Kui kätepesu ei ole võimalik, desinfitseerida võimalusel käsi käte antiseptikumiga, mis on tootja poolt ette nähtud viiruste hävitamiseks.
- Kontrollida, et töötajad on teadlikud kaitsevahendite korrektsest ja ohutust kasutamisest (sh paigaldamine ja eemaldamine).
- Minimeerida võimalusel riskirühmadesse kuuluvate töötajate (eelkõige vanemaealised ja krooniliste haiguste ja immuunpuudulikkusega inimesed) kokkupuudet osalejatega.
- Vajadusel ja võimalusel paigaldada kassa ette pleksiklaas või kasutada visiire.

Asutus või ürituse korraldaja võib kehtestada eelpool nimetatud nõuetest rangemaid nõudeid, kui see aitab kaasa viiruse leviku tõkestamisele.

3. Soovitused ürituse liikide kaupa

Kontserdi- ja etenduste korraldus

- Korraldaja tagab, et publiku ja esinejate vahele jääv ala oleks piisav nakkusohutuse tagamiseks.
- Korraldaja tagab esinejatele eraldi ala isiklike asjade ja esinemiseks vajalike esemete hoiustamiseks, samuti sanitaartingimustele vastava esinemiseks ettevalmistamise (riietevahetus, grimm) ala ning tualetid.
- Korraldaja tagab laval olevate ühiskasutatavate esemete puhastamise / desinfitseerimise enne ja pärast iga esinejat (kui esitus seda võimaldab).
- Korraldaja tagab, et publikualal olevad tehnilised üksused (näiteks heli- ja valguspult) on selgelt märgistatud ja publikust piiretega eraldatud, et vähendada nakkuse võimalust.
- Publiku kohtumised esinejatega (tänamine, lilled andmine, autogrammide jagamine vmt) on lubatud kui kohtumist ja nimetatud tegevusi on võimalik korraldada kontaktivabalt või inimeste kogunemist piirates.
- Korraldajad, kes on plaaninud kaasata sündmustele välisriigi kodanikest esinejaid või osalejaid lähtuvad otsuste tegemisel Eestis ja välisriigis kehtivatest piirangutest, mis on kehtestatud inimeste liikumisele, ja liikumisega seotud reeglitest, näiteks karantiininõue.
- Vabaõhusündmustel on parkimine reguleeritud nii, et arvesse on võetud kehtestatud distantsi vajadust, korraldaja vastutab vajadusel täiendavate turvameetmete tagamise eest parkimise sujuvaks korralduseks ning autoga külastajate informeerimiseks ja liikumise suunamiseks.

Kogu päeva kestvate või mitmepäevaste vabaõhu avalike- ja kultuuriürituste korraldus (festivalid, rahvakultuuriüritused jmt)

- Korraldajal tuleb tagada inimeste hajutatuse, liikumissuunad ja trajektoorid vältimaks kogunemisi ja tunglemist.
- Korraldajal tuleb piirata avaliku ürituse külastajate arvu sündmuse ala suurust arvestades vältimaks ülerahvastumist (sh piletitä sündmuste puhul). Võimalusel ajastada inimeste külastamist määrates neile teatud ajavahemik.
- Korraldaja tagab vajadusel esmaabipunktid ja meditsiinilise personali olemasolu lähtuvalt sündmuse toimumise ajal kehtivatest nõuetest ning ürituse iseloomust. Osaleja haigestumise korral tagatakse koht, kus haigestunud isik saab soovi korral oodata transpordivahendi või kiirabi saabumist, et lahkuda ürituse territooriumilt.

Lisa 1. Vabariigi Valitsuse korraldus

https://www.kriis.ee/sites/default/files/eriolukord/vv_20417k.pdf

Lisa 2. Kõige sagedamini esinevad COVID-19 sümptomid

Viirus levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähedasel kontaktil nakkuskahtlase inimesega, kellel on nakkusele iseloomuslikud sümptomid, eelkõige palavik ja köha.

Kõige sagedamini esinevad sümptomid on palavik ja kuiv köha. Ühe või mõlema esinemisel inimesi üritusele lubada ei tohiks, kuid haigustunnuste kindlaks tegemine võib olla keeruline. Üritusel haigena mitte osalemine peab olema eelkõige inimese enda vastutus.

Kõige sagedamini esinevad COVID-19 sümptomid ja nendele reageerimine:

Sümptomid (esinemise sagedus %)	Reageerimine
palavik (esinemissagedus 89,9% COVID-19 juhtudest);	Temperatuur > 37,5°C – mitte lubada üritusele, saata inimene koju, soovitada pöörduda perearsti poole
kuiv köha (67,7%);	Mitte lubada üritusele, saata inimene koju, soovitada pöörduda perearsti poole
väsimus (38,1%);	Ei ole võimalik tuvastada
rõga (33,4%);	Ei ole võimalik tuvastada
hingamisraskused (18,6%);	Kutsuda kiirabi
kurguvalu (13,9%);	Ei ole võimalik tuvastada
peavalu (13,6%);	Ei ole võimalik tuvastada
lihaskrambid ja liigesvalu (14,8%);	Ei ole võimalik tuvastada
krambid (11,4%);	Kutsuda kiirabi
iiveldus ja oksendamine (5,0%);	Kutsuda kiirabi
ninakinnisus (4,8%);	Ei ole võimalik tuvastada
kõhulahtisus (3,7%);	Ei ole võimalik tuvastada
veriköha (0,9%);	Kutsuda kiirabi
silmade ärritus (0,8%).	Ei ole võimalik tuvastada